



FATUMER 57

Octubre 2020 | 3.5 € IVA Inclòs | REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL PI DEL BROI

TEMPS D'INCERTESA

Enguany no s'ha celebrat la Festa Major, fet que no succeïa des dels anys de la Guerra i la primera Postguerra. Però els danys sanitaris, laborals i econòmics que està provocant la pandèmia del covid-19 obliga a prendre mesures excepcionals per aturar els contagis entre la població. És molt trist i preocupant per a les persones que han perdut un ésser estimat o pels treballadors que s'han quedat sense faena a causa de la pandèmia; també per la situació del país amb moltes empreses i més treballadors

dedicats al servei del turisme i l'oci, que ara s'han quedat sense clients ni ingressos. Tot i que trobem a faltar moltes coses en aquests mesos: les trobades d'amics, les festes, les manifestacions culturals, hem de valorar la desgràcia dels qui han perdut molt més i es troben en una situació difícil. Cal paciència i responsabilitat per seguir les mesures que aconsellen les autoritats sanitàries. També cal recuperar la normalitat pel que fa al funcionament dels consultoris mèdics de totes les poblacions.

SUMARI

EDITORIAL	1
LA NOSTRA TERRA	
Evolució de l'esperança de vida al Pinell	3
Los paletes	5
Ca la Lliberata	7
Ca Bolo	8
Famílies d'abans. Família de la Piula	10
NOTÍCIES	
El carrer de Tortos	10
L'Ajuntament informa	12
Avui seria la vespra de Festa Major	13
COL-LABORACIONS	
Arrels i records del Pinell a Sant Sadurní	13
Qui era Llorenç Serres Amposta?	15
Entrevista a Cristian Borràs	16
Les vacunacions	18
ACTES DELS PLENS DE L'AJUNTAMENT	20
EL TEMPS	22
PASSATEMPS	23
INFORMACIÓ D'INTERÈS	24
SOLUCIÓ AL QUI ÉS QUI	24
COL-LABORADORS	25
PLANTES DEL TERME	27
INDRETS DEL PINELL	27
CONTRAPORTADA	28

EDITA

ASSOCIACIÓ CULTURAL PI DEL BROI

www.fut-es/~acpibroi
C/e: acpibroi@fut.es
http://www.webfacil.tinet.org/acpibroi
facebook // pi del broi

Totes les opinions, suggeriments i articles signat són responsabilitat dels seus autors. Lo Fatumer los publicarà sempre que siguin respectuosos amb les persones i institucions.

CONSELL DE REDACCIÓ

Selvi Alcon, Agustí Colell, Joan Ferré, Magda Ferré, Ramon Hernández, Marc Martínez Aroca, Antònia Serres i Laura Vallespi.

COL-LABORADORS

Àngel Altadill, Eleuteri Martínez, Assumpció Palau.

PORTADA

Recopilació d'imatges d'anteriors Festes Majors
Fotos: Antònia Serres

FOTOGRAFIES

Antònia Serres

CONCEPCIÓ GRÀFICA I IMPRESSIÓ



TIRADA

300 exemplars

SUSCRIPCIÓ ANUAL (4 números)

12€

DIPÒSIT LEGAL

T-1436-95

ISSN

2013-6552

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:



Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència



CONSELL COMARCAL DE LA TERRA ALTA



AJUNTAMENT DEL PINELL DE BRAI



Diputació Tarragona



COMPROMÈS AMB L'ÈTICA PERIODÍSTICA
Consell de la Informació de Catalunya

EVOLUCIÓ DE L'ESPERANÇA DE VIDA AL PINELL

SIMÓ FERRÉ SERRES

En la següent taula i gràfics es presenten les dades del registre civil publicades al Fatumer, pel que fa a defuncions:

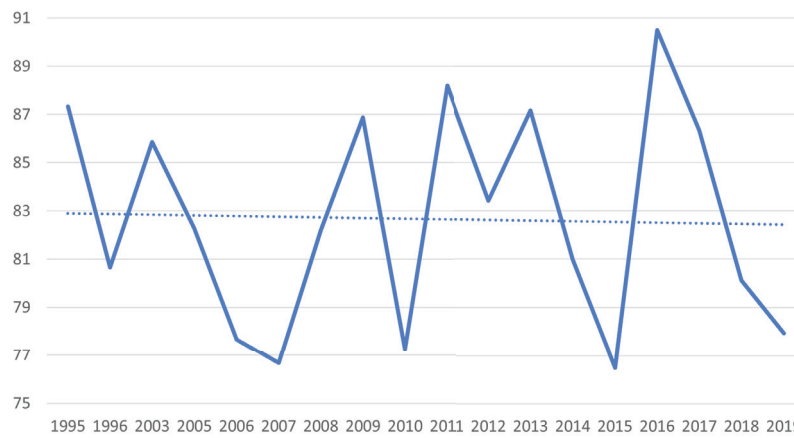
Any	Defuncions dones	Defuncions homes	Mitjana dones	Mitjana homes
1995	6	14	87,3	65,6
1996	6	6	80,7	79,0
2003	7	5	85,9	74,6
2005	7	9	82,3	77,0
2006	9	8	77,7	69,5
2007	6	9	76,7	80,8
2008	5	11	82,2	74,7
2009	8	5	86,9	82,0
2010	8	3	77,3	76,3
2011	5	9	88,2	78,1
2012	7	6	83,4	80,5
2013	6	11	87,2	82,4
2014	9	10	81,0	75,4
2015	6	7	76,5	86,6

Any	Defuncions dones	Defuncions homes	Mitjana dones	Mitjana homes
2016	4	11	90,5	75,2
2017	9	9	86,3	83,7
2018	8	5	80,1	79,6
2019	11	6	77,9	87,0

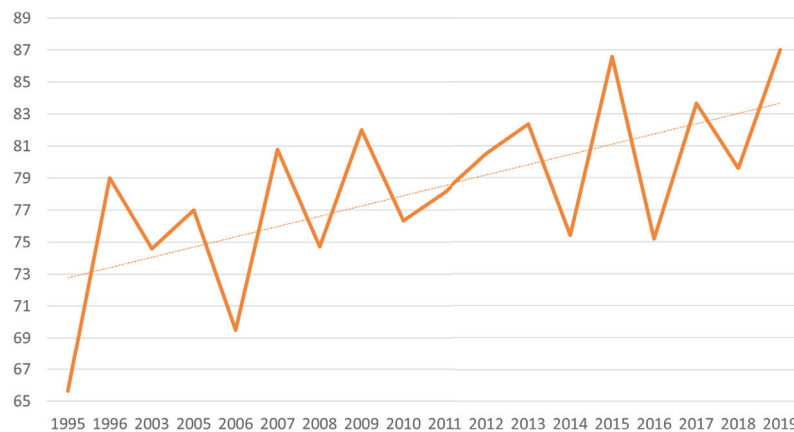
Com es pot veure en els respectius gràfics i línies de tendència, no s'aprecia un augment de l'esperança de vida de les dones conforme passen els anys; d'altra banda, sí que s'observa una major longevitat en els homes.

D'acord amb les dades recollides en els 25 anys d'història del Fatumer, la mitjana d'edat de les dones i homes al Pinell seria de 82,2 i 77,5 respectivament.

Resulta interessant també comparar l'esperança de vida al Pinell amb la de la resta de Catalunya. En la següent taula podem veure l'esperança de vida mitjana a Catalunya segons sexe i any de defunció:



Evolució de l'esperança de vida femenina (dalt) i masculina (baix)

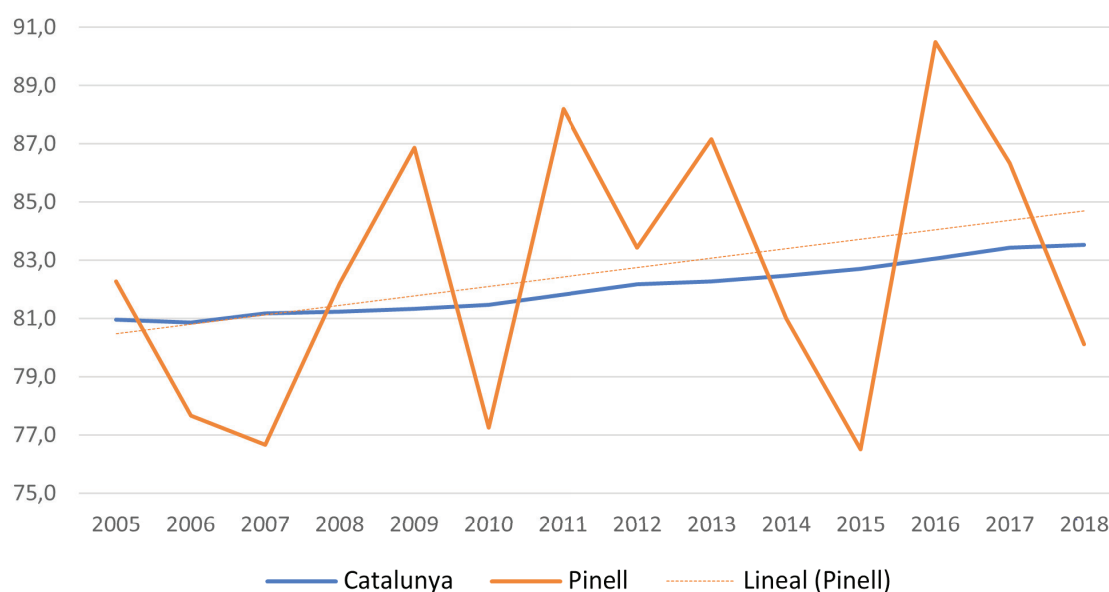


Any	Homes	Dones
2018	76,8	83,5
2017	76,9	83,4
2016	76,6	83,1
2015	76,3	82,7
2014	76,0	82,5
2013	75,5	82,3
2012	75,4	82,2
2011	75,0	81,8
2010	74,6	81,5
2009	74,2	81,3
2008	74,0	81,2
2007	73,7	81,2

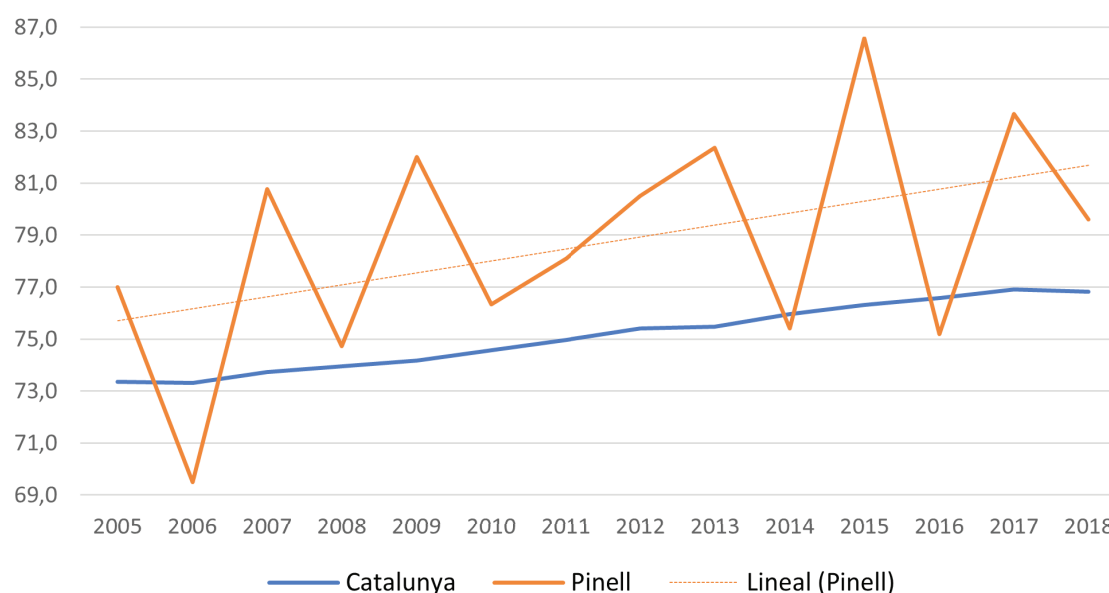
Any	Homes	Dones
2006	73,3	80,9
2005	73,4	81,0

Taula 2: Esperança de vida a Catalunya

Com es pot veure en els gràfics l'esperança de vida és més elevada al Pinell que la mitjana de Catalunya, fet que concorda amb les diferències que s'observen de manera tradicional entre les zones rurals vs les grans àrees urbanes. Curiosament, la diferència és més accentuada en els homes que en les dones (3,6 vs 0,6 anys més de mitjana.)



Evolució de l'esperança de vida femenina al Pinell a dalt i la masculina (baix) (anual i corregida amb línia de tendència lineal) i a Catalunya (període 2005-2018)



LOS PALETES

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

Cada època i cada cultura ha construït els habitatges adaptant-los al clima i als materials propers, bàsicament la pedra i la fusta, però també l'arena, el guix, la calç i les canyes. Al Pinell, la pedra de calar s'obtenia de la pedrera de Tomaset, a la roca de la Sister o al mateix indret on havien de construir la casa, a causa del terreny rocós i amb fort desnivell de molts carrers del poble. Les pedres de guix s'extreien per la vessant de Pàndols, Algars o Portelles i les transportaven fins als forns, on eren sotmeses a altes temperatures per obtenir la calç o el guix adequat per a la construcció.

L'ofici de paleta sempre ha estat necessari a tots els pobles. Normalment es transmetia de pares a fills i s'aprenia amb la pràctica i l'experiència¹. Tots començaven de manobres fins a adquirir els coneixements bàsics. Coneguts paletes del segle passat foren: l'Amorós, Josep Arnal de Nenso, Manuel Martínez de la Rasquerana, Joan Alcon de Cotito, Francisco Vallés de Mariet i Pere Borràs de les Sardines (amb els dos fills, l'Antonio i Llorenç, lo Torero). Actualment s'han constituït diverses empreses: els germans Fabregat, Josep Llonch, José Borràs de Remigio, José Serres de Camilo i Ivan Cobo. L'any 1973 es va realitzar un curs de paleta organitzar pel PPO² que va donar

1 Informants: Josep de la Zabel i José de Remigio i Estéfano Fabregat.

2 Promoció Profesional Obrera.

l'oportunitat d'iniciar-se en aquesta professió a alguns jòvens. Abans, quan una família es construïa un habitatge, la gent de la casa treballaven de manobres i per a segons quines feines (transportar materials, col·locar les bigues) feien una conlloga amb la col·laboració d'amics i familiars.

Al nostre territori les parets de les cases s'aixecaven amb pedres unides amb argamassa, que s'obtenia barrejant panal (argila) i calç. Per arrebossar les parets utilitzaven el morter tradicional, una pasta formada per cinc parts d'arena per una de calç. Feien un munt amb aquests materials i hi abocaven l'aigua necessària dins un forat que prèviament havien fet al mig, tot seguit es procedia a pastar. Entre les parets mestres i les travesseres descansaven les bigues més rectes que suportaven els trebols. Entre les bigues col·locaven el cindri com a motlle i hi anaven posant el guix, trossos de teula i pedres. Perquè quedés més fina la part de dalt del trebol lligaven el guix amb oli.

Els canyissos eren molt utilitzats per a la construcció. Els darrers canyissers van ser la família de ca Pasqual (actualment s'hi dedica Florentin Ramirez). S'utilitzaven per a fer les escales, els envans, el cel ras, que després enguixaven. Per a les teulades posaven els canyissos clavats a les bigues i a sobre alineaven les teules de baix o de riu collades amb panal i les teules de damunt sense collar.

Actualment tant les eines com els materials han canviat. Abans les bastides s'aixecaven amb taulons lligats amb cordes, ara són metàl·liques. Excepcionalment també s'utilitzen elevadors



Bastides de fusta en la construcció del Sindicat, l'any 1919. Fons César Martinell, Museu de Valls.

mecànics D'altra banda, les feines s'han anat especialitzant cada vegada més, sobretot en obres importants. Així apareix l'encofrador, el guixaire, l'enrajolador per a la cuina i els banys. Ara l'estructura dels habitatges és de ferro i formigó. Les parets mestres de totxana són de 30 cm o de 15 cm amb càmera aïllant de 5 cm. i prefabricats de pladur a l'interior. Els envans es fan de machetón (totxana) de 7 cm o de materials prefabricats.

En algunes èpoques, els paletes van tenir molta faena al Pinell. Hi va haver un primer període, entre els anys 1919 i 1921, que es construï el Sindicat, una gran obra d'arquitectura industrial. Més endavant, als anys quaranta, es van haver de refer les destruccions causades per la Guerra, des d'apanyar forats a les teulades fins a reconstruir a poc a poc part de les vuitanta cases malmeses i aixecar de nou l'ajuntament, la caserna de la Guàrdia Civil, les escoles i les cases noves. Als anys seixanta, es portaren a terme les obres de conducció de l'aigua de l'Ebre fins al coll de les Raboses on es troba el dipòsit. A partir de 1964, va arribar l'aigua del riu al poble, poc després es procedí al subministrament a les cases particulars i a la construcció de clavegueram. Tot plegat va fer que les famílies instal·lessin l'aigua corrent a les cases i comencessin a rehabilitar l'interior dels habitatges, reformessin les cuines i construïssin quartos de bany.

Un altre període fou els anys setanta, quan entraven bons sous dels qui treballaven en la construcció de la central nuclear

d'Ascó guanyaven bons sous, llavors les famílies van aprofitar per canviar la teulada, transformar les golfes en un nou pis amb més habitacions, a arrebossar les façanes... Va desaparèixer de la planta baixa el corral dels animals, la pallissa i el llenyer, que ja no eren necessaris. Aquestes reformes es realitzaven a la part antiga de la població, però també es van construir moltes cases de nova planta als carrers de la Constitució, Generalitat, Sant Jordi..., i d'aquesta època es la construcció de les 28 granges de pollastres. Realment la fisonomia interior i exterior de les cases del poble ha anat canviant i els paletes (i sobretot els recursos econòmics) n'han estat els protagonistes.

Segons dades de l'any 2006 hi havia al Pinell³ sis empreses de construcció que ocupaven 32 treballadors, però amb la crisi econòmica iniciada l'any 2008 va disminuir la feina i l'ocupació. Actualment les cinc empreses declarades mostren una disminució important de treballadors, que s'ha reduït a 20. El recurs per continuar treballant és anar a buscar la feina allí on es trobi. Per això l'empresa més gran, dels germans Fabregat, treballa tant per compte propi com subcontractada per empreses més grans, a més, s'ha especialitzat en l'extracció de fibrociment, per la qual cosa està homologada per desplegar la seva activitat per tot Catalunya.

3 Serres Antònia. *Els noms de lloc i de persona del Pinell de Brai*. Ed, Associació Cultural Pi del Broi. Calaceit, 2010. Pg. 19.



El paleta i el manobre treballant a una façana.



Estéfano Fabregat arregla els danys causats per un llampec al campanar de l'església, el dia 31 de juliol de 2013.

REHABILITACIÓ D'HABITATGES: CA LA LLIBERATA

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

Ca la Lliberata i ca Bolo són dos exemples de rehabilitació de cases del Pinell. La família de ca la Lliberata estava formada pels germans Jaume, Pepe i Lliberata Vallespí Vallespí. La Lliberata es va casar i va tenir una filla, Maria Guarí, que a la vegada es va casar amb Pepe Marc Serres, de la Maellana. Van tenir dues filles: Maria i Pura. Un dels fills de la Maria, Josep M. i la seva dona Margarida van iniciar l'any 1998 la recuperació de l'habitatge de la família de ca la Lliberata, ja que no s'hi havia viscut des dels anys 50. Els seus germans, Jaume i Pepe, ja grans, havien anat a viure amb la seva neboda Maria Guarí a ca la Maellana, una casa situada a la Plaça, que havia caigut durant batalla de l'Ebre i va ser reconstruïda després de la Guerra.

Ca la Lliberata, situada entre el carrer de l'Hospital i el del Bou, és un exemple de rehabilitació dels habitatges antics del Pinell. El Josep M. i la Margarida han restaurat l'habitatge, situat entre el carrer de l'Hospital i el del Bou, amb respecte, tot procurant recuperar els materials i els espais originals.

L'entrada principal es troba al carrer de l'Hospital, amb una petita façana de l'amplada gairebé de la porta gran. El terra de l'entrada està cobert amb les típiques rajoles rectangulars amb les marques dels quatre dits, realitzades per evitar que els animals de càrrega rellisquin. Enfront, es troba el trull on

fermentava el most (abans de construir-se el Sindicat als anys 1919-1921, molts pagesos elaboraven el vi a casa seva). Aquest espai estava colgat i el van descobrir per casualitat en trobar uns cairons¹. A l'esquerra, per un petit pendent, s'arribava al celler, amb una trullola² per treure el vi. Una mica més avall, hi havia el corral del matxo amb la pallissa al davant.

Des de l'entrada es pujava al primer pis, on es distribuïen la llar de foc i el fregador, separats del menjador i una petita habitació. Aquest espai s'ha convertit ara en una espaiosa i acollidora sala d'estar, menjador i cuina. S'hi han conservat la llar de foc i al sostre les bigues a la vista. A la dreta quedava un terrat (que donava al carrer del Bou) des d'on s'accedia a la cisterna i a la comuna. A sota, descobert, es trobava el corral de gallines i conills.

Les escales condueixen al segon pis, amb les habitacions, i més a munt, a les golfes, on s'han deixat descobertes les grosses travesseres, les bigues i els canyissos que suporten la teulada. Ara ja no s'hi guarden les fruites i les verdures, com abans, sinó una taula de billar i una altra de ping-pong. Els temps han canviat.

- 1 Rajoles que tenen 41 cm. de caire. Servien per enrajolar fregadors, cuines i trulls
- 2 Pica, dipòsit més petit que el trull, al costat del qual està situat i del qual rep el vi ja fermentat per a passar-lo a les botes.



La cuina actual de la casa.



Un dels dormitoris del segon pis.



L'esgorra actual de ca la Lliberata.

CA BOLO, NOU HABITATGE RURAL

Des de la façana de la casa és difícil imaginar els espais que es presenten a l'interior de l'antiga ca Bolo, situada en forma de ela, entre el carrer de la Posada i el de Sant Roc. Era l'habitatge de la família de Ramon Alcon Arnal i Escolàstica Torrado Ferré. Abans de la Guerra tenien un forn de pa i al segon pis havien habilitat una aula on feien classe les xiquetes. La casa va caure parcialment durant els bombardejos de la batalla de l'Ebre i després de la Guerra la família va passar a residir a Tortosa. Només l'Escolàstica habitava temporades al Pinell, fins es que es va traslladar definitivament a Tortosa l'any 1978. Des de llavors ca Bolo ha patit l'abandonament. Ha estat la néta, Montserrat Alcon Fabregat i el seu marit Guillem Vergés, els qui van emprendre (fa uns dos anys) l'aventura de transformar-la en un habitatge de turisme rural.

Només passar la porta d'entrada comencen les sorpreses en veure els diferents espais que apareixen a la vista. Primer el saló menjador, amb llar de foc i la cuina, que dóna a un gran porxo i des d'aquest a la vegada es contempla el pati interior amb la barbacoa, plantes, heures a les parets i la piscina a un nivell superior.

Dos escales, una exterior i l'altra interior condueixen al primer pis amb dos habitacions, bany privat i terrassa coberta. El segon pis disposa de dos habitacions més amb el seu bany i dalt de tot la golfa, transformada en cambra.

A tot l'habitatge es respira un ambient de calidesa i ruralitat amb les pedres vistes de les parets, les bigues de fusta, els canyissos, les rajoles del terra, juntament amb les comoditats d'una casa moderna, amb mobles senzills situats en espais confortables. Domina l'amplitud i lluminositat dels tres terrats i pati interior que permeten gaudir de la tranquil·litat i el benestar de l'aigua, el sol i les plantes.

Cal destacar el plantejament ecològic pel que fa a l'estalvi de llum i aigua, gràcies a les plaques tèrmiques per a escalfar-la i a una gran cisterna que proporciona l'aigua de la pluja als vàters, al reg de les plantes i a la piscina (el sanejament de la qual es realitza amb sal en lloc de clor).

Desitgem que l'experiència sigui un èxit i porti al Pinell gent de tot arreu per conèixer el poble i entorns. La informació per llogar la casa un mínim de dos dies es pot trobar a Google, Facebook o Instagram.



Vista del pati i de la façana interior de la casa. Fotos: Carla Celda Tomàs.

FAMÍLIES D'ABANS. FAMÍLIA DE LA PIULA



Imatge de 1941

Josepa Amposta, de ca la Madrilla, coneguda com la Piula (Ella i dos amigues que anaven a la mina van escollir per anomenar-se entre elles tres noms de moixons, piula, falcilla i pastorilla), estava casada amb Magí Serres de ca les Magines. Van tenir dos filles: Antònia i Ramona, casades respectivament amb Zacaries Vidiella, de Pitxell i amb Josep Borrull de Julià. A la fotografia de 1941 apareixen els fills de la Ramona i de l'Antònia: Magí i Magdalena Borrull Serres, de Julià i Magí i Pepeta Vidiella Serres, de la Piula.

NOTÍCIES

EL CARRER DE TORTOSA

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

S'ha acabat la darrera fase de l'arranjament del carrer de Tortosa. Es tracta de la baixada entre ca la Maria de la Felícia i ca Florentin. l'Ajuntament ha fet una permuta d'una part de l'antiga ca Clec que es troba en estat ruïnós (ara propietat de Florentin) i ha enderrocat una part d'aquesta casa per eixamplar el carrer, on s'han construït unes escales i s'han posat baranes.



Part del carrer de Tortosa abans de les obres.



Aspecte actual de part del carrer de Tortosa.



Enderroc de part de l'antiga ca Clec.

L'AJUNTAMENT INFORMA

Les central eòliques de les Murtes i els Empedrats

El passat dia 10 d'agost, la Ponència Ambiental del departament de Territori de la Generalitat va desestimar el projecte de central eòlica Murtes, promoguda per la multinacional portuguesa EDP, al mateix que va donar el vistiplau per a tramitar la central eòlica Empedrats, entre els termes de Benifallet i el Pinell. A partir d'ara l'empresa EDP té 2 anys per a tramitar davant de la Generalitat esta central eòlica.

Recordem que, amb el nou decret llei 16/2019, que regeix la instal·lació de centrals eòliques i solars, els Ajuntaments només tenen dret a ser consultats sobre les instal·lacions d'energies renovables als seus termes municipals, però sense que la seua opinió sigui vinculant. Això significa que la potestat d'aprovar o denegar una central eòlica és de la Generalitat.

COMUNICAT DE L'AJUNTAMENT DEL PINELL DE BRAI SOBRE LA RECUPERACIÓ DELS SERVEIS DELS CONSULTORIS LOCALS

Des de l'Ajuntament del Pinell de Brai vam entendre i respectar en el seu moment la decisió del departament de Salut de la Generalitat de reorganitzar els consultoris mèdics locals mentre va durar l'estat d'alarma i el confinament obligatori. Però un cop passats els moments més crítics en què hi havia perill de col·lapse del sistema sanitari, denunciem que actualment l'atenció sanitària als consultoris locals no cobreix les necessitats de la població. Així mateix, volem deixar clar que responsabilitzem d'això exclusivament el departament de Salut, alhora que eximim de tota responsabilitat els professionals sanitaris.

Denunciem que esta reorganització és una nova retallada damunt de les que ja portàvem, i la conseqüència més greu és que actualment ja no hi ha metge diàriament als consultoris locals. Com totes les retallades de serveis públics, aquesta també perjudica principalment els col·lectius més vulnerables, i entre d'altres i particularment als nostres pobles, la gent gran.

A dia d'avui, la major part de consultes i visites mèdiques es fan via telefònica, però aquest mitjà no és adequat, per insuficient, i a més a més elimina un component de qualitat com és la confiança i l'empatia entre els professionals i els usuaris.

Des de l'Ajuntament del Pinell de Brai demanem al departament de Salut:

1.- La reobertura del consultori local del municipi.

2.- La reprogramació de totes les visites.

3.- La presència d'un equip sanitari format per metge o metgessa i infermer o infermera de dilluns a divendres (tal i com era abans de la pandèmia).

4.- La garantia d'un espai d'assistència segur per als professionals que atenen i per a les persones usuàries.

5.- La inversió dels recursos necessaris per atendre de manera prioritària aquestes demandes.

Totes estes demandes se li han fet arribar a la Consellera de Salut, Hble. Sra. Alba Vergés i Bosch, mitjançant una carta que li ha dirigit l'Alcalde del Pinell de Brai, la Sra Eva Amposta Serres, en representació del consistori.

Al mateix temps, des de l'Ajuntament, i seguint l'exemple d'altres municipis veïns, s'impulsarà una recollida de queixes del veïnat per traslladar-les al Síndic de Greuges. La recollida s'iniciarà durant este mes de setembre i es podrà fer de forma telemàtica o presencial



Inici del curs escolar 2020-21.

AVUI SERIA LA VESPERA DE FESTA MAJOR

EVA AMPOSTA SERRES

Avui seria la vespra de festes majors... alguns estariem nerviosos pel pregó, les pubilles estarien preparant els vestits i a punt per unes festes diferents, el correfoc muntaria els carros i prepararia la pólvora, i el pregoner o pregonera ultimaria els detalls del seu discurs.

Els carrers farien olor de llepolies, el poble estaria engalanat amb banderes i els veïns i veïnes més animats haurien decorat els seus balcons. Avui començaria la setmana més frenètica de l'any i donaríem tret de sortida a molts dels millors moments de l'estiu.

Avui es retrobarien colles d'amics i amigues, els bars respirarien ambient de festa, les terrasses plenes, els "caballitos" ja estarien instal·lats i les taules de menjador estarien preparades per fer-se grans i omplir-les de gent.

Un dia com avui passarien tantes coses... Qui sap, potser sortiria algun amor d'estiu, l'emoció dels jóvens que veurien sortir el sol a ritme de la música per primer cop o el plaer d'un bon esmorzar després d'una gran festa. Quantes coses trobarem en falta!!

Enguany no podrem viure les festes com sempre ho hem fet, i sé que això provoca tristor, estic segura que ningú voldríem estar com estem. Però ens toca ser creatius, i sense deixar de ser prudents, reinventar una festa major per viure moments tan especials com els que he descrit. Si som capaços de trobar estos petits plaers al nostre dia a dia, als petits detalls i als grans gestos, el millor contagi que podrem tenir serà el de la felicitat.

Encomaneus alegria, cuideu-vos i feu una petita festa major en cada instant compartit. Trobeu motius per celebrar, que res ni ningú us prengue este goig.

Passeu estos dies el millor que pugueu, sobretot les famílies que us toca estar a casa o els que no esteu en el millor moment de salut, des d'aquí tot el meu suport.

Vindran temps millors, i tant prompte siguem aquí, farem tantes festes com faci falta i sobran les celebracions.

El demà ens espera, i ens hem de cuidar per compartir-lo entre tots!

COL-LABORACIONS

ARRELS I RECORDS DEL PINELL A SANT SADURNÍ

ANTONI JULIÀ ARNAL

El meu nom és Antoni Julià Arnal, nascut el 1935 a Sant Sadurní d'Anoia, i voldria, a través d'aquest escrit, fer memòria dels meus avantpassats del Pinell de Brai.

El meu besavi Leandro Feliu Fortuño, fill de L'Albi, a Les Garrigues, es va casar amb Rosa Garcia Martí, de Xerta, comarca del Baix Ebre, i van obrir un hostel de viatgers, La Venta, al Pinell de Brai, a la Terra Alta. Van tenir vuit fills, un d'ells, la meva àvia, Mariana Feliu Garcia, que es va casar amb Francisco Arnal Vallespi, de casa Valentí, també del Pinell.

Cap al 1911 en Francisco va anar, primer ell sol i poc després amb la família, a Sant Sadurní d'Anoia, comarca de l'Alt Penedès, per treballar de paleta a la Colònia Pons, una fàbrica de filatures on elaboraven filats a partir de cotó importat de Califòrnia. D'aquesta colònia, ja fa molts anys inactiva, en queden encara, de les obres de l'avi, set cases, el cafè i la sala de ball, tot i que força deteriorats.

El Francisco i la Mariana van tenir quatre filles: Teresina, Isabel, Andrea i Rosa. La Isabel va restar soltera i les altres tres es van casar totes a Sant Sadurní. La Teresina va tenir una filla, Isabel, de la qual ja no en queden avui descendents, i la petita, Rosa, casada amb Ramon Llucià, de Vallbona d'Anoia, va tenir tres fills: Lourdes, Josep i Teresa, dels que ja només viu aquesta última, a Sant Sadurní, casada amb Francesc Roig, de Cal Queto, i amb tres fills.

L'Andrea, la meva mare, es va casar amb Jaume Julià Badell, de l'Ordal, a la mateixa comarca de l'Alt Penedès, i van tenir tres fills: Montserrat i Eugeni, ja traspassats, i jo mateix, Antoni, que, casat amb Josefa Casanovas, de tan estimada memòria, tinc tres fills: Salvador, Anna i Núria, tots tres casats i afillats a Sant Sadurní i Vilafranca del Penedès.

He procurat mantenir el contacte amb els meus cosins i els seus descendents al Pinell, en diverses visites i estades al poble, i en

guardo l'entranyable record que representen la meitat de les meves arrels.

Voldria completar aquesta ressenya amb unes anècdotes significatives :

Durant la terrible batalla de l'Ebre, que va afectar tan fortament la zona del Pinell, diversos familiars van venir a refugiar-se a Sant Sadurní, a casa dels meus pares, Jaume i Andrea, que els van acollir, sense distinció de bàndols, fins al final de la guerra civil.

Amb una part de la mateixa fosa de la refeta campana Bàrbara, de l'església del Pinell, es va fer una mà de morter que els operaris van regalar a la meva àvia Mariana, de La Venta, i que ara conserva la meva filla Anna com a record del poble dels seus ancestres.

El meu avi Francisco va fer el soldat en un destacament a les Filipines i va portar d'allà dues closques de nacre, que avui guarda la meva filla Núria i que han servit per batejar els seus dos fills Oriol i Arnau.

Sant Sadurní d'Anoia, juliol del 2020



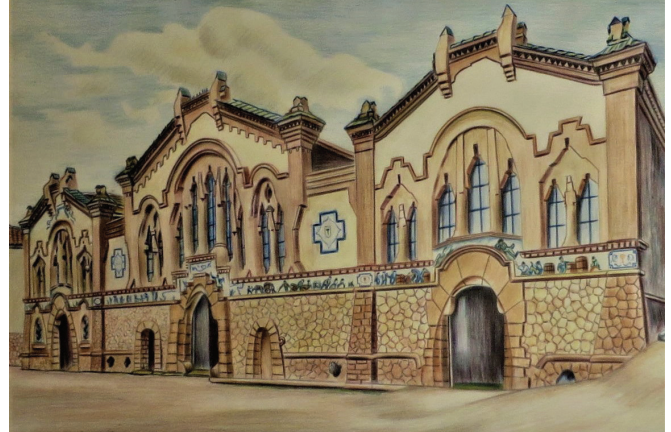
Mariana Feliu Garcia, de la Venta i el seu home Francisco Arnal Vallespi, de ca Valentí.

QUI ERA LLORENÇ SERRES AMPOSTA?

El seu pare eren Miquel Serres Tramunt, de Xarels i Dolores Amposta Montagut, de Saracan. L'any 1922, l'any de la seca, quan el fill Llorenç tenia nou anys van decidir anar-se'n a treballar a Sabadell, animats per la família de ca la Blassa que ja vivia allí. Llorenç Serres Amposta va treballar sempre a la mateixa fàbrica tèxtil de Sabadell, primer a càrrec d'un teler i després com a sereno. Tenia molta habilitat pel dibuix i va assistir a unes classes del dibuixant Manel Rallo, que li va permetre millorar la tècnica. Va fer moltes pintures i també fotografies del Pinell dels anys seixanta i setanta. Es va casar amb Carme Martí Lanort, de ca Pitxó i venien a passar molts estius al Pinell. El seu fill Miquel també es va casar amb la Pilar de Saracan, del Pinell i venen de tant en tant al poble a la seua casa del carrer de l'Hospital. Va ser Miquel qui m'ha cedit les fotografies del seu pare que han il·lustrat alguna de les meues publicacions, sobre tot el llibre *Un segle d'imatges del Pinell*.

Quadre de dalt: Façana de la Cooperativa Agrícola del Pinell. Llorenç Serres Amposta, 1983.

Quadre de baix: Pintura del poble Vell i el castell de Miravet. Llorenç Serres Amposta, 1981



La família de Llorenç Serres.

ENTREVISTA A CRISTIAN BORRÀS

AGUSTÍ COLELL MARTÍNEZ

A l'hivern passat es va dur a terme la II Mostra d'Art Local al Centre Polivalent, sent un dels expositors Cristian Borràs. Al Fatumer 94 hi ha una breu ressenya gràfica general. Ara veurem una mica en detall l'obra de Cristian.

Pregunta: Quan vares començar a pintar i què et motivà a fer-ho?

Resposta: De ben petit ja m'agradava dibuixar però fa aproximadament 10 anys vaig començar a pintar de forma continuada.

P: Quin tipus de material uses. Dibueixes, uses tèmperes, olis, aquarel·les...?

R: Llapisos de diferents gruixos, bolígrafs, colors, olis i acrílics.

P: Has après classes de tècniques de pintar o dibuixar?

R: No, en aquest aspecte sóc totalment autodidacta.

P: Paisatge rural, urbà, retrats, bodegons, pintura abstracta... de quines d'aquestes temàtiques tens quadres o treballs?

R: Quan a temàtiques qualificaria els meus treballs dins d'un marc de pintura abstracta i en dibuix podriem qualificar-lo de "Còmic abstracte".

P: Com has distribuït el temps en la realització dels treballs, has pintat de manera regular o a temporades, en freqüència diària, de caps de setmana...?

R: Normalment a temporades, preferentment a l'hivern, ja que és quan passo més estones a casa. Aquest confinament a donat lloc a una gran quantitat d'obres.

P: Pots quantificar, aproximadament, les pintures que has fet?

R: Aproximadament una setantena.

P: De quin quadre o treball estàs més satisfet?

R: Una obra anomenada la "Gueixa".

P: Quantes exposicions has dut a terme?

R: Dues exposicions temporals al "Centro" i tinc obres exposades permanentment en locals de la població, al "Piki", a la "Pianola" i a la "Brasa Verda".

P: Has venut alguna pintura o treball?

R: Sí. Tot i realitzar un art amb un estil molt particular, hi ha persones interessades en aquesta forma d'expressió pròpia i que han adquirit alguna obra.

P: Has participat en algun concurs de pintura?

R: No he participat en cap concurs i he realitzat les dues exposicions locals al "Centro".

P: Quines persones tenen quadres seus?

R: Familiars, amics i coneguts del poble, així com també persones anònimes que adquireixen obra meva.

P: Tens relació amb alguna altra persona que també es dediqui a la pintura?

R: Sí amb un grup de companys i companyes del poble que també dibuixen i pinten.

P: Quins pintors son els teus preferits?

R: En general com ja he dit no segueixo cap estil pre-establert ni cap artista en concret, però m'agrada força seguir l'obra de nous artistes que experimenten en noves tendències artístiques.

P: Actualment pintes o estàs en alguna activitat artística?

R: Actualment estic pintant i dibuixant un mural al "Celler Foracaimé".

Gràcies Cristian, i felicitats per la teva innovadora producció artística.





LES VACUNACIONS

JUDIT BORRULL LLOP

Una vacuna és una preparació que s'obté a partir d'un microorganisme o d'un derivat d'aquest. Quan s'administra, proporciona una informació al organisme que el capacita per poder defensar-se contra una infecció determinada. Cada vacuna immunitza contra una malaltia concreta. Hi ha vacunes que es combinen per ser administrades en una sola aplicació i protegeixen contra diverses malalties. El Departament de Salut amb el consens entre diferents especialistes, estableix el calendari de vacunes que ha de rebre la població infantil de Catalunya, les diferents comunitats autonòmiques de l'estat disposen de carnet vacunal propi els quals poden tenir alguna variació entre ells. Les vacunes i calendaris vacunals poden presentar modificacions en base a evidències científiques i a canvis epidemiològics.

La vacunació sistemàtica, és la que està indicada a tota la població infantil, aquesta s'aplicarà segons el carnet de vacunacions (veure calendari vacunal *).

Altres situacions especials requereixen altres vacunacions com:

- Immunosupressió.
- Viatgers a determinades zones exposades a malalties diferents de les habituals a la nostra àrea geogràfica. Aquestes s'administren al Centre de vacunació de Sanitat Exterior.
- Població major de 60 anys.
- Embarassades.

Contraindicacions

Contraindicació de les vacunes, significa que el risc d'efectes adversos és superior al risc de patir la malaltia. Amb les vacunes actuals el nombre de reaccions adverses és molt reduït, per tant el nombre de contraindicacions veritables és molt limitat, a senyalar:

- Malalties en fase aguda.

- Hipersensibilitat coneguda als components de la vacuna. Als antígens vacunals o antibiòtics, conservants o altres.

- Alteracions de la immunitat.

Sempre serà el metge o infermera qui indiqui o no la possibilitat d'administrar la vacuna en cada cas.

La vacunació infantil

Quines són les falses creences i evidències sobre la vacunació?

Creença 1: La millora de les condicions d'higiene i sanejament ha fet desaparèixer les malalties, i les vacunes ja no són necessàries. ÉS FALS!

Evidència 1: Si les persones no estiguessin vacunades, algunes malalties que ara són poc comunes, com la poliomièlitis i el xarampió, reapareixerien ràpidament. Malgrat que una bona higiene, el rentat de les mans i l'aigua potable contribueixen a protegir-nos contra les malalties infeccioses, moltes d'aquestes malalties es poden transmetre igualment. Les malalties contra les quals s'està vacunant tornarien a aparèixer si s'interrompessin els programes de vacunació.

Creença 2: Les vacunes tenen efectes secundaris nocius i a llarg termini que encara no es coneixen. Més encara, la vacunació pot ser mortal. ÉS FALS!

Evidència 2: Les vacunes són molt segures. Com qualsevol medicament, poden produir efectes adversos, principalment reaccions locals al punt d'injecció, febrícula i algunes petites molèsties. És més probable patir un trastorn greu per una malaltia que es pot prevenir amb la vacunació que per la mateixa vacuna. Per exemple, en el cas de la poliomièlitis, la malaltia pot provocar paràlisi, i el xarampió pot causar encefalitis i ceguesa. La majoria de malalties que es poden prevenir mitjançant vacunació poden ser fins i tot mortals.

Creença 3: La vacuna combinada contra la diftèria, el tètanus i la tos ferina, així com la vacuna antipoliomielítica, poden provocar la síndrome de la mort sobtada de l'infant. ÉS FALS!

Evidència 3: No existeix una relació causal entre l'administració de les vacunes i la mort sobtada de l'infant. Les morts sobtades dels infants són casualment coincidents amb la vacunació i haurien ocorregut encara que no s'haguessin administrat les vacunes. És important recordar que la diftèria, el tètanus, la tos ferina i la poliomièlitis poden ser mortals, i que el nou-nat que no ha rebut la vacunació té un important risc de mort i de discapacitat greu.

Creença 4: Les malalties que es poden prevenir mitjançant la vacunació estan gairebé eliminades al país i, per tant, no hi ha motius per vacunar-se. ÉS FALS!

Evidència 4: Les malalties que es poden prevenir amb la vacunació són actualment poc comunes, però els agents infecciosos que les provoquen segueixen circulant en algunes parts del món i poden traspasar les fronteres i infectar qualsevol persona no protegida. **Hi ha dos motius fonamentals per vacunar-se: protegir qui rep la vacuna i protegir tots els qui l'envolten.** Els programes eficaços de vacunació depenen de la cooperació de totes les persones per garantir el bé comú.

Creença 5: Les malalties de la infància que es poden prevenir mitjançant la vacunació són "una cosa inevitable a la vida". ÉS FALS!

Evidència 5: Les malalties que es poden prevenir amb la

vacunació no han de ser pas una qüestió inevitable a la vida. Malalties com el xarampió, la parotiditis i la rubèola poden ser greus i comportar importants complicacions tant en els infants com en els adults, com ara la pneumònia, encefalitis, ceguesa i fins i tot la mort. **Totes aquestes malalties i sofriments es poden prevenir mitjançant les vacunes.** Els infants no vacunats contra aquestes malalties esdevenen innecessàriament vulnerables.

Creença 6: L'administració simultània de més d'una vacuna pot fer augmentar en els infants el risc d'efectes secundaris nocius, que poden sobrecarregar el seu sistema immunitari. ÉS FALS!

Evidència 6: Les proves científiques revelen que l'administració simultània de diverses vacunes no comporta cap efecte secundari sobre el sistema immunitari dels infants. Aquests estan exposats quotidianament a centenars de substàncies estranyes que desencadenen una resposta immunitària. Els infants estan exposats a molts més antígens com a conseqüència d'un refredat comú o una faringitis que no pas per les vacunes. **El principal avantatge d'administrar simultàniament diverses vacunes és** reduir el nombre de visites mèdiques i **facilitar que els infants compleixin el calendari de vacunació recomanat.**

Creença 7: Les dones embarassades no es poden vacunar. ÉS FALS!

Evidència 7: La vacuna contra la grip i la vacuna contra la tos ferina protegeixen tant la mare com el fill en l'embaràs. A Catalunya es recomana aquesta vacunació a totes les dones embarassades. La protecció contra la tos ferina durant els primers mesos de vida del nadó és clau, ja que és quan la malaltia pot ser més greu i podria ser necessària l'hospitalització. La vacuna contra la grip és també fonamental per protegir l'embarassada, que és especialment sensible a les complicacions de la grip, com ara el part prematur.

Creença 8: És millor la immunització produïda per la malaltia que per les vacunes. ÉS FALS!

Evidència 8: Les vacunes estimulen el sistema immunitari provocant una resposta similar a la que produiria la infecció natural, però evitant la malaltia i les seves complicacions. En canvi, el preu de la immunització per infecció natural podria ser un conjunt de complicacions tant importants com el retard mental provocat per *Haemophilus influenzae* tipus b, defectes congènits ocasionats per la rubèola, càncer hepàtic derivat del virus de l'hepatitis B o mort per xarampió.

Creença 9: Les vacunes contenen mercuri, que és perillós. ÉS FALS!

Evidència 9: El tiomersal és un compost orgànic amb mercuri que s'havia utilitzat en algunes vacunes en ampolles de dosis múltiples com a conservant. No hi ha proves científiques que suggereixin que la quantitat de tiomersal utilitzada en aquelles vacunes comporti cap risc per a la salut. A més, **a Catalunya les vacunes que s'administren són monodosi i, per tant, no incorporen aquell component.**

Creença 10: Les vacunes causen autisme. ÉS FALS!

Evidència 10: Les proves científiques confirmen que no hi ha cap relació entre les vacunes i l'autisme. Un estudi de l'any 1998 sobre un possible vincle entre la vacuna contra el xarampió, la parotiditis i la rubèola i l'autisme va provocar inquietud, però contenia greus irregularitats i la publicació que l'havia divulgat el va retirar. Lamentablement, l'estudi ja havia despertat temors que van provocar una disminució en les taxes d'immunització contra aquelles malalties i els subsegüents brots.

Font: AEP (associació espanyola de pediatria) ; Text adaptat de preguntes i respostes de l'OMS; Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.



Acta sessió ordinària 04-06-2020

- S'aprova, per 6 vots a favor (3 Entesa, 2 Junts i 1 ERC) i 1 abstenció (FIC), **ratificar esmenes al pressupost per a l'exercici econòmic 2020**.
- S'aprova, per 4 vots a favor (3 Entesa i 1 ERC) i 3 en contra (2 Junts i 1 FIC), aprovar inicialment l'expedient de **modificació de crèdit**.
- S'aprova, per unanimitat, moció de **recolzament a la caça**, presentada per la societat de caçadors la Pinellense. Moció per al **manteniment dels guaites forestals**, presentada per Entesa pel Pinell de Brai i Movem Terres de l'Ebre. Moció per a l'**impuls de la Catalunya rural a través del teletreball i la recuperació d'habitatge**, presentada per Entesa pel Pinell de Brai i Movem Terres de l'Ebre. Moció per exigir al Govern Espanyol el **pagament immediat de les prestacions econòmiques a totes les persones treballadores afectades per un ERTO**, presentada per ERC. Moció per demanar la **reobertura dels caps i consultoris**, presentada per Junts pel Pinell.
- S'aprova, per 3 vots a favor (Entesa), 3 en contra (2 Junts i 1 FIC) i 1 abstenció (ERC), moció de **rebuig a la planificació de noves centrals eòliques**, presentada pel Consell Comarcal.
- S'aprova, per 4 a favor (1 ERC, 2 JUNTS i 1 FIC) i 3 abstencions (Entesa), moció en suport al **col·lectiu de caçadors** pel que fa a la nova llei 5 /2020, presentada per Junts pel Pinell.
- No s'aprova amb 3 vots en contra (Entesa), 3 a favor (2 Junts i 1 FIC) 1 abstenció (ERC), moció pels **parcs eòlics al terme del Pinell**, presentada per la FIC del Pinell.
- **Renúncia del regidor Sergi Serrano Segura (ERC) al càrrec de regidor**, declaració de vacant i sol·licitud de nomenament de substituït per la Junta Electoral Central.

Acta sessió extraordinària 10-06-2020

Membre absent: Sergi Serrano Segura (ERC)

- S'aprova, per 5 vots a favor (3 Entesa i 2 Junts) i 1 abstenció (FIC), aprovar signar el conveni de gestió entre el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i l'Ajuntament del Pinell de Brai per tal de realitzar la **gestió forestal** a les forests de la seva titularitat de forma conjunta amb les forests de titularitat del DARP.
- S'aprova, per unanimitat, modificació del text de l'**Ordenança fiscal** número 13, d'ocupació de terrenys d'ús públic local amb taules, cadires, tribunes, taulats i altres elements anàlegs, amb finalitat lucrativa. Prorrogar el **Pla Local de Joventut 2016-2019** amb l'objectiu d'alinejar les polítiques comarcals en matèria de joventut.
- **Informació d'alcaldia**
S'han fet arribar totes les mesures acordades arran la crisi sanitària de la COVID-19. Es mantenen les tasques de desinfecció i restriccions. S'estan ampliant espais de les sales cedides per fer activitats i es fan emplenar declaracions responsables a tots els assistents. S'ha reubicat a les treballadores de l'escola bressol atès que durant el mes de juliol no obrirà la llar d'infants, ja que es va fer un sondeig per veure quins pares necessitaven el servei per poder conciliar amb la vida laboral, però que tan sols un usuari va manifestar interès i no era viable mantenir el servei. Actualment les treballadores estan adequant la llar, preparant el curs vinent i fent tasques administratives.
Respecte a les piscines, s'han hagut d'adequar les instal·lacions i s'ha fet un pla d'obertura. La previsió és que durant el mes de juny es flexibilitzen les mesures per poder ampliar aforaments, i que en funció d'aquestes s'obrirà el 24 de juny o l'1 de juliol. S'emplaça a la resta de regidors per acordar la millor solució de

cara a l'obertura.

Respecte a les Festes Majors, es farà un Consell d'alcaldes per poder prendre una decisió conjunta. La FIC mostra la disconformitat a què es prengui la decisió de forma conjunta, i Junts per Catalunya ho recolza.

Respecte a les obres de les piscines, informa que es va haver de suspendre la licitació, ja que el període de presentació d'ofertes estava dintre de l'Estat d'Alarma i els terminis administratius van quedar suspesos. Per a poder obrir aquest juny s'han hagut de fer arranjaments per complir amb les mesures de seguretat. S'informa que quan passi l'estiu es reprendrà el projecte.

Respecte a les festivitats del mes de juny, s'han suspès (festival arts escènics i fira). Respecte a Sant Joan s'està treballant per fer una festa alternativa, però no hi haurà sopar, disc mòbil ni foguera per tal d'evitar concentracions de gent en un mateix punt. Es farà un decret i s'acordaran les mesures.

Conjuntament amb el Dep. d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat, s'han gestionat la neteja forestal dels marges de la carretera del Pinell del Brai i Gandesa.

Respecte a les tasques de desinfecció arran la crisi de la COVID-19, la Diputació fa desinfeccions en les zones més transitades i l'Ajuntament, en col·laboració de l'ADF, feia la resta de zones. La setmana vinent és la darrera que vénen a fer les tasques de desinfecció. Pel que respecta a l'Escola Municipal, s'ha desinfectat i netejat tot l'espai, i s'estan realitzant activitats molt puntuals.

Respecte a la tala de pins de davant l'antiga caserna de la Guàrdia Civil, les arrels dels pins estaven aixecant el paviment, afectaven els serveis de la carretera i havien arribat a foradar cisternes d'habitatges propers. No ha estat una qüestió d'estètica sinó d'urgència. Com l'Ajuntament no tenia recursos per tallar els pins es va demanar assistència a Diputació, i van contactar amb l'empresa encarregada de la tala.

Respecte al desplegament de fibra òptica de la Generalitat, de moment no hi ha previsió que el desplegament es faci també dintre del municipi, sinó que arribarà solament als edificis de la Generalitat. Més endavant arribarà als consultoris mèdics, ajuntaments i espais de titularitat municipal.

Respecte als camps de treball, es coordinen els treballs amb el COMEBE, però que per problemes amb la fundació no es podrà fer aquest any.

➤ Precs i preguntes

El regidor Prieto (FIC) formula els següents precs i preguntes:

- 🗨️ Respecte als **pins de la caserna**, es queixa que un partit ecologista faci aquesta acció i pregunta si era quelcom que hagués de passar per Ple. L'alcaldessa diu que li sap greu que s'hagi hagut de fer, però que afectava els serveis del carrer i no era competència del Ple. La secretària afegeix que no es tracta de cap actuació que afecti al planejament urbanístic, i que per tant no és competència del Ple.
- 🗨️ Respecte a la **Guixera del Broi**, sol·licita l'informe mediambiental. La secretària respon que demà tindrà resposta.
- 🗨️ Respecte a la **consulta de l'abocador**, pregunta si hi havia bases. La secretària respon que és l'acord de Ple que ja se li va enviar. El regidor Prieto diu que s'han gastat 41.000 € en advocats i 12.000 en l'elaboració d'un informe. Es queixa que en una consulta sense bases s'hagin gastat tants diners, i pregunta si no se'n donen vergonya. L'alcaldessa respon que no se'n dona vergonya de defensar els terrenys de titularitat pública. El regidor Prieto pregunta que quantes hectàrees té aquesta finca. L'alcaldessa respon que 20 hectàrees, i

emplaça als regidors a què consultin l'expedient. S'han gastat 6.000 € i 3.000 € en aquest judici. El regidor Vallespí (Entesa) diu que l'Ajuntament té l'obligació de defensar els béns de la seva titularitat i fa constar que no ha estat l'Ajuntament qui ha demandat.

- ☞ Respecte als **cartells de l'AMI**, pregunta si ja estan encomanats. L'alcaldeessa respon que encara no. El regidor Prieto demana que es facin.
- ☞ Respecte a l'**aigua de les Fontduranas**, pregunta si ja es van fer els tràmits pertinents. L'alcaldeessa diu que una treballadora va trucar i li va preguntar, i va dir que ja estava resolt. Se li va explicar que si volia manifestar qualsevol queixa que havia de fer una instància a l'Ajuntament.
- ☞ Respecte a les **gotelleres de la Pianola**, manifesta que encara n'hi continuen havent. L'alcaldeessa diu que s'ha trobat una part de les gotelleres, però que hi ha un altre punt que s'ha d'arreglar.
- ☞ Respecte a la **fiesta dels quintos**, pregunta que si els organitzadors fan la festa i se'n fan responsables es pot fer. L'alcaldeessa respon que depèn dels organitzadors i de les mesures que s'estableixin. Que s'està pendent de decidir que es fa a tota la comarca, i que tot i això totes les activitats que es feien els darrers anys enguany no es podran fer.

La regidora Vallespí (Junts) formula els següents precis i preguntes:

- ☞ Pregunta sobre l'expedient de la demanda de la **funerària**. L'alcaldeessa li explica la situació actual. Diu que demà s'enviarà l'expedient als Jutjats.
- ☞ Pregunta sobre l'informe dels **parcs eòlics de les Murtes i Empedrats**. L'alcaldeessa li respon que ja s'ha enviat. Demà se'ls hi farà arribar còpia a tots els regidors.
- ☞ Pregunta si s'ha ampliat l'**horari de les treballadores de la neteja**. L'alcaldeessa respon que no, amb els horaris actuals es poden assumir les tasques, i que si continuen havent-hi mesures de neteja al setembre s'hauran d'ampliar hores.
- ☞ Pregunta sobre l'import de la factura de les **obres d'acondicionament de les piscines municipals**. L'alcaldeessa respon que sobre uns 3.000 €, que ha sigut un condicionament mínim per poder obrir complint totes les mesures de seguretat.
- ☞ Pregunta que si no es fan **Festes Majors**, a què es destinarà aquesta partida pressupostària i que seria interessant fer ajuts a les persones més afectades per la crisi sanitària. L'alcaldeessa respon que respecte persones vulnerables, s'ha fet un seguiment i que han sigut beneficiaris d'altres convocatòries, que s'estudiarà fer un pla de xoc social.
- ☞ Pregunta sobre l'**estat econòmic actual**. L'alcaldeessa explica que encara s'estan pagant les factures del febrer, i que a causa de la COVID-19 hi ha hagut un endarreriment en la recaptació de tributs que gestiona directament l'Ajuntament i tampoc s'ha pogut cobrar la subvenció del c/Tortosa per part de Diputació, fet que provoca que aquest endarreriment s'hagi accentuat.
- ☞ Pregunta quan es podrà tornar a fer **Ple en públic**. L'alcaldeessa respon que probablement el següent.

El regidor Prieto afegeix si l'alcaldeessa creu que les **normes a la piscina municipal** es podran complir. L'alcaldeessa respon que és el que s'està estudiant ara. El regidor Prieto diu que les mateixes mesures de seguretat específiques que es poden establir per a l'ús de les piscines municipals també es podrien establir per a les festes.

(ERC).

- S'aprova, per 6 vots a favor (3 Entesa, 2 Junts i 1 ERC) i 1 abstenció (FIC), proposar els dies de **festes locals** per a l'any 2021 el 16 d'abril i el 7 de desembre. Adhesió al contracte 2015.05-d02 de l'acord marc de **subministrament d'energia elèctrica** amb destinació a les entitats locals de Catalunya adjudicat pel Consorci Català pel desenvolupament local a l'empresa Endesa Energia, Sau.
- S'aprova, per 6 vots a favor (3 Entesa, 2 Junts i 1 ERC) i 1 en contra (FIC), atribuir un **règim de dedicació parcial del 50% a l'alcaldeessa**.
- S'aprova, per 4 vots a favor (3 Entesa i 1 ERC) i 3 abstencions (2 Junts i 1 FIC), expedient núm. 2/2020, de **modificació de crèdit** per generació de crèdit.
- S'aprova, per 4 vots a favor (3 Entesa i 1 ERC), 2 abstencions (Junts) i 1 en contra (FIC), expedient núm. 3/2020, de **modificació de crèdit** per generació de crèdit.
- S'aprova, per unanimitat, adhesió al manifest institucional de les Terres de l'Ebre **front al transvasament del riu Ebre a Santander**.
- S'aprova, per 4 vots a favor (2 Junts, 1 FIC, 1 ERC) i 3 vots en contra (Entesa), moció segona pels **parcs eòlics** projectats al terme del Pinell de Brai, presentada pel grup municipal FIC.

➤ Informació d'alcaldeia

S'han suspès definitivament les Festes Majors per motius de seguretat, però se celebraran activitats durant el mes d'agost. No es podrà tenir un calendari tancat a causa de la rapidesa dels canvis que poden haver-hi en matèria de seguretat i restriccions. S'ha iniciat un procediment de Relació de Llocs de Treball amb la Diputació, que implica un estudi sobre les tasques, responsabilitat, contractes, nòmines i sous dels treballadors de l'Ajuntament. És d'obligat compliment tenir-ne a tots els ajuntaments i per això s'està actualitzant. Té una previsió de durada d'un any, i totes les conclusions i mesures s'aplicaran passat aquest període.

S'ha demanat la subvenció del PAM, de la Diputació, que finança despesa corrent i inversions. Pel que fa a les inversions, s'ha demanat l'arranjament de les piscines municipals, l'adquisició d'un vehicle per a la brigada, les obres d'arranjament del cementiri i l'adquisició de mobiliari del centre de dia. També s'han demanat subvencions de prevenció d'incendis i protecció i defensa dels animals domèstics. Sortiran altres subvencions culturals i econòmiques per sufragar les conseqüències de la COVID-19.

De la Generalitat ha sortit i s'ha demanat la subvenció de Gestió Forestal Sostenible 2020. S'ha publicat la resolució provisional del PUOSC, que de les 3 línies que es van sol·licitar han atorgat la dels carrers del nucli antic.

Pel que fa a pagaments, falta cobrar la subvenció de Diputació del c/Tortosa, fet que ha provocat un endarreriment en el pagament de les factures. Actualment s'estan pagant les del mes de març, quan s'ingressin aquests diners es podrà avançar en el pagament de les factures.

Es fa una crida a què dilluns es vagi a donar sang a la Pianola. Respecte a les previsions del COVID a les Terres de l'Ebre, diu que no són bones i si continua evolucionant a aquest ritme, atès que hi ha un elevat risc de contagi, hi haurà noves restriccions. Es va reclamar l'obertura dels consultoris locals, tal com es va acordar en la moció que es va aprovar el 4 de juny de 2020.

➤ Precs i preguntes

La regidora Serres (ERC) formula les següents preguntes:

- **Presa de possessió de regidora Magdalena Serres Borrull**

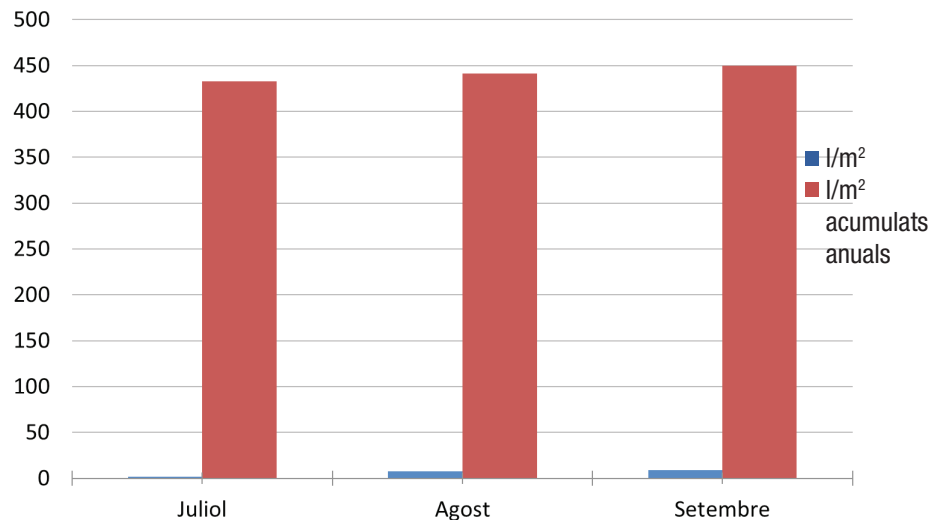
Acta sessió ordinària 30-07-2020

- ☞ Si ha empitjorat la situació pel que fa als **casos de COVID-19 a la Terra Alta**. L'alcaldeessa diu que s'ha detectat un brot a la Terra Alta, i que ha d'haver-hi molta precaució per la verema, per tal que no es doni la situació que va passar a Lleida.
 - ☞ Si s'atendrà sense cita prèvia a la **donació de sang**. La regidora Fornells (Endesa) diu que es recomana que la gent s'apunti, però que si que atendran tot i no apuntar-se, que des de l'Ajuntament també s'apuntarà a la gent per tal de facilitar a qui no tingui accés a recursos electrònics.
- El regidor Prieto formula les següents preguntes:
- ☞ Si **s'acatarà la moció que s'ha aprovat al Ple**. L'alcaldeessa respon que s'acatarà, que cada òrgan té unes competències i que cadascun resoldrà el que li correspongui.
 - ☞ Pregunta sobre l'estat de la **demanda per la llicència d'obres de la sala de vetlles**. L'alcaldeessa respon que està enviat als jutjats. L'empresa que va interposar la demanda ha sol·licitat un certificat de compatibilitat urbanística per construir un tanatori, que és el pas previ a demanar la llicència urbanística.
 - ☞ Qui ha redactat l'informe dels **parcs eòlics Empedrats i Murtes**. L'alcaldeessa li respon que no s'ha pagat a ningú i que l'informe l'ha redactat un conjunt de persones. Afegeix, que respecte a l'aigua del Mas de Moteller, es va parlar amb el nou

- secretari d'Estat de Medi Ambient i es va sol·licitar una reunió, que es durà a terme durant els mesos vinents.
- ☞ Pregunta sobre la **distribució del nou Govern**. La regidora Serres diu que assumirà les tasques d'Hisenda, Benestar social i Festes. Que Escoles de moment no ho assumirà per manca de temps. Que ha demanat ser la segona tinent d'alcalde atès que per disponibilitat era el que podia assumir.
- La regidora Vallespí formula les següents preguntes:
- ☞ Pregunta sobre el funcionament de les **piscines**, atès que han arribat queixes que no es compleixen les mesures de seguretat. L'alcaldeessa explica que s'han passat les inspeccions corresponents de forma favorable i que es duen a terme 3 desinfeccions diàries (matí, migdia i nit). Que s'estan trobant amb situacions que no es compleix correctament amb l'obligació de dur la mascareta i que en cas d'infraccions s'hauran de pujar les mesures i fer-les més restrictives.
- L'alcaldeessa explica que s'intentarà fer l'acte de **proclamació de pubilles i hereus** a la pista roja, i que tot i que no hi haurà el format habitual els regidors rebran invitació i serà un acte obert. També explica que el dia de **Sant Llorenç** es faran activitats puntuals.

EL TEMPS

REGISTRE DE TEMPERATURES I PLUVIOMETRIA DELS MESOS DE JULIOL, AGOST I SETEMBRE DE 2020



SIMÓ FERRÉ SERRES

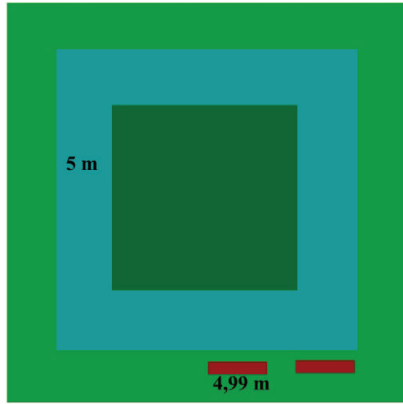
En la taula següent s'expressen les temperatures màximes, mínimes i mitjanes. En el gràfic de barres les precipitacions dels mateixos mesos.

	Juliol		Agost		Setembre	
màxima / mínima abs.	36,3	18,1	36,7	15,6	32,8	11,6
Dia	23	5	1	31	13	30
màxima / mínima mitj.	32,4	20,5	32,0	20,7	28,0	16,6
Mitjana	26,0		25,9		21,9	

	Juliol	Agost	Setembre
Pluja mensual	2	8	9
Pluja mensual mitjana (2001-2020)	12	11	50
Episodis de pluja (> 1 mm)	1	1	1
Pluja anual acumulada	433	441	450

AGUSTÍ COLELL MARTÍNEZ

1 Tenim un estany quadrat amb una illa central també quadrada. L'amplada dels canals d'aigua que es formen és de 5 metres. Disposem de dos taulells de 4,99 metres de longitud. Com els podem usar per passar a l'illa interior?

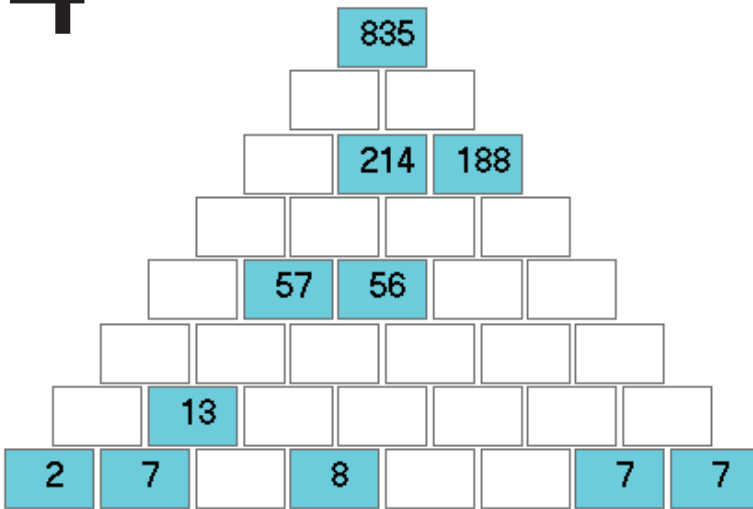


2 Un corredor de fons persegueix a un marxador atlètic. El marxador porta 23 passes d'avantatge. El marxador fa 2 passes mentre el corredor de fons fa un salt (passa corredora). Però amb 3 salts el corredor avança tant com el marxador atlètic amb 7 passes. Quants salts necessitarà el corredor per atenyar al marxador?

3 Es tracta d'endevinar un número de quatre xifres diferents, incloent el 0, que pot anar a l' inici. Si la xifra està en el lloc adient es marca com a mort (un * per cada mort). Si la xifra hi és, però no al lloc que li correspon, es diu ferit (una x per cada ferit).

Número	Morts	Ferits
1234		xxx
5678		x
9078		x
1830	*	x
1940		xx
0913	*	

4 Intenta resoldre el sudoku i el triangle numèric següents:



	4	7	5				2	8
9		3	8	6		7		
			9			1	3	
					4		1	
		4		2		3		
						6	5	
				8				1
		8	3					
2	5				9			

Solucions als passatemps de la revista anterior (núm. 96)

Fe d'errades: En Damià Vallespí va detectar una errada en la primera solució del Fatumer 95. Els números consecutius que sumen 99 són 32, 33 i 34. Els parells consecutius que sumen 162 són 52, 54 i 56, que surten d'establir l'equació $(x-2)+x+(x+2)=162$. No hi ha imparells consecutius que sumin 41 perquè la solució $(x-2)+x+(x+2)=41$ no és entera. Gràcies Damià

1 El verí estava en els glaçons, i Malatesta es va beure el martini sense temps a que els glaçons s'haguessin fos.

2 Els catets del triangle limiten amb l'estrella i el cercle. En el segon dau la cara de sota limita amb un catet, per tant serà el cercle, l'altre catet limita amb l'estrella i el quadrat és contigu al triangle, i en el primer dau inferim que la fletxa està en oposició a l'estrella; per tant solament queda la creu, que ha d'estar oposada al triangle rectangle.

3 Per cada cicle de salts (5 salts el conill i 4 el gos) el conill avança 10 metres mentre el gos n'avança 12, per tant en guanya 2. Necessitarà 12 cicles per caçar el conill. Amb els 12 cicles el conill recorre $12 \times 10 = 120$ metres, per tant arriba al cau abans que el gos.

INFORMACIÓ D'INTERÈS

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament del Pinell	977 426 231	Punt d'informació juvenil	977 420 614
Consultori mèdic del Pinell	977 321 395	Estació d'autobusos Gandesa	977 420 910
Generalitat de Catalunya Deleg. Territorial del Govern	977 441 234	RENFE Móra la Nova	977 400 349
Ambulàncies Gandesa	977 420 697	Avaries Telèfon	1002
Urgències	977 420 036	Avaries llum	977 440 032
Creu Roja Batea	977 420 965	Mossos d'Esquadra	088
CAP Gandesa Ambulatori	977 421 245	Bombers Urgències	977 420 080
Ambulatori Tortosa	977 500 333	Bombers Consultes	977 420 885
Hospital Verge de la Cinta	977 519 100	Farmàcia Pinell	977 426 076
Hospital de la Santa Creu	977 500 533	Hospital Móra d'Ebre	977 401 811 977 401 863
Quinta Aliança	977 501 344	CEIP Cèsar Martinell	977 426 216
Consell Comarcal de la Terra Alta	977 420 018	Serveis funeraris Mena	977 178 376
DARP Gandesa	977 420 146	Funerària comarcal Móra d'Ebre	977 403 112

FARMÀCIES DE GUARDIA

SETMANA	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE
PRIMERA	Gandesa	Bot	la Fatarella
SEGONA	Batea	Gandesa	Villaiba
TERCERA	Pinell de Brai	Horta	Batea
QUARTA	Corbera	Corbera	Gandesa
QUINTA		Pinell de Brai	Horta

CAPS DE SETMANA: Móra d'Ebre. Les farmàcies de guàrdia mantenen els torns setmanals. Gandesa està oberta tots els dissabtes de 10h fins a 20h.

Telèfons: Arnes 977 435 389 / Batea 977 430 263 / Bot 977 428 200 / Caseres 977 431 859 / Corbera 977 420 465 / La Fatarella 977 413 417 / Gandesa 977 420 069 / Horta 977 435 023 / El Pinell 977 426 076 / La Pobla 977 439 727 / Villaiba 977 438 105

TRENS

RENFE www.renfe.es | 902 240 202

	Tortosa	Tarragona	BCN	Tren
Móra la Nova				
6.43 *	7.49	9.09	RE	
8.18	9.26	10.40	RE	
12.18	13.26	14.40	RE	
14.05	15.12	16.40	RE	
17.42	18.58	20.13	RE	
19.12	20.27	21.39	RE	
	6.00 **	7.10	8.12	RE
	6.05 ***	7.25	8.37	RE
	7.40	8.54	10.09	RE
	9.36	10.56	14.12	RE
	11.45	12.58	13.37	RE
	13.46**	15.00	16.12	RE
	14.03***	15.08	16.12	RE
	15.45	16.59	18.10	RE
	16.44	17.58	19.12	RE
	18.08****	19.21	20.40	R
	18.42	19.58	21.10	RE
	19.18*****	20.34	21.43	R
	19.38	20.53	22.10	RE
	20.52	22.10	23.23	R

* Els diumenges circula des de Reus

** No circula dissabtes, diumenges i festius

*** Només circula dissabtes feiners

**** Només circula diumenges i festius del 29/3 al 25/10/2020

***** Només circula diumenges i festius

AUTOBUSOS

HISPANO IGUALADINA

www.igualadina.net | 902 292 900

Gandesa -> Tarragona

Parada	de dilluns a divendres en període lectiu	de dilluns a divendres en període NO lectiu
Gandesa	6.30-14.00	7.00-14.30
Móra la Nova	6.55-14.25	7.25-14.55
Reus	7.45-15.15	8.15-15.45
Tarragona	8.15-15.45	8.45-16.15

Tarragona -> Gandesa

Parada	de dilluns a divendres en període lectiu	de dilluns a divendres en període NO lectiu
Tarragona	11.00-16.45	9.00-16.30
Reus	11.20-17.15	9.35-17.05
Móra la Nova	11.55-17.50	10.10-17.40
Gandesa	12.25-18.20	10.40-18.10

Llocs de sortida: Barcelona: Estació d'autobusos de Sants, Tarragona: Estació d'autobusos, Reus: Estació d'autobusos, Alcanyís: Av. d'Aragó, 5, Gandesa: Estació d'autobusos.

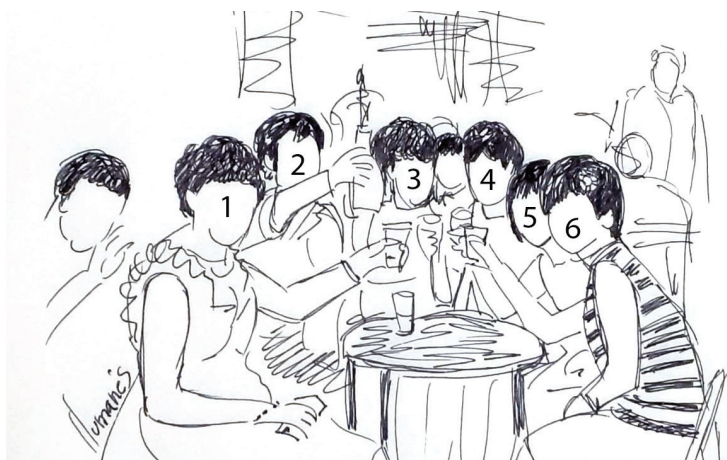
HIFE

www.hife.es | 902 119 814 | Sortides des del Pinell de Brai

Sortida	Destí	Arribada	Dies
06.00	Gandesa	06.15	DI a Dv feiners
06.00	Móra la Nova	06.50	DI a Dv feiners
07.45	Tortosa	08.15	DI a Ds feiners
07.45	Barcelona	12.00	DI a Ds feiners
07.45	Gandesa	08.00	DI a Dv feiners
08.15	Tortosa	09.00	DI a Dv feiners
08.15	Barcelona	12.00	DI a Dv feiners
09.05	Gandesa	09.20	diari
09.05	Saragossa	11.00	diari
09.05	Pamplona	15.30	diari
09.05	Burgos	19.10	diari
09.05	Madrid	16.35	DI a Ds feiners
13.10	Tortosa	14.25	diari *
13.10	Castelló	17.35	diari *

* Parada al costat de la canterilla dels dos ulls

SOLUCIÓ AL QUI ÉS QUI



Grup de jòvens per Sant Llorenç, l'any 1965

1. Pilar Chertó Ferré, de Bonico
2. Pedro Gabarrí Gabarrí, del Guarda
3. Teresa Benaiges Lanort, del Guarda
4. Lurdes Serres Colell, de l'Havanero
5. Àngeles Benaiges Martí, de la Bienvenida
6. Antonieta Aroca Montaña, de Sarraquet

ELECTRICITAT I FONTANERIA
A&B C.B.

INSTAL·LACIONS D'ELECTRICITAT I FONTANERIA
C/ Pilonet, 13 Tel. 977 42 63 38

Peluqueria Unisex
CRIS

C/ Lleida, 26 Tel. 977 42 60 05 - 977 42 60 34
EL PINELL DE BRAI

Reparació i venda d'ordinadors. Servei d'accés a internet.

HelpSystems

Ferran Montagut
Telèfon: 977 457 408
Mòbil: 649 304 857
E-mail: ferran@helpsystems.info
www.helpsystems.info

Xarxes informàtiques. Servei a domicili.



QUEVIURES PINELL CB

C/ Tortosa, 4
Tel. 663 978 038

F A R M À C I A



**Laureano
Blanch
Escurriola**

C/ Lleida, 3 Tel. 977 42 60 76

OBRES
FAB

CONSTRUCCIONS
EN GENERAL

C/ Santa Magdalena, 18
Tel. 977 42 60 73 620 88 97 14
43594 EL PINELL DE BRAI



Aleu Instal·lacions

Electricitat · Fontaneria · Calefacció
Aire Condicionat

Carlos Aleu Montagut

C. Benifallet, 4 · 43594 El Pinell de Brai · Tarragona
Tels. 620 263 962 · 977 426 243 · aleuinstala@terra.com



**Venda d'ordinadors, Impressores,
Servidors...**

Reparació i manteniment...

**Instal·lacions de ADSL, Xarxes,
Tallafocs, S.O...**

**Formació Excel, Photoshop, Access,
Word...**

Programació a mida, Pàgines web...

Fungibles, Tònens, tinta...

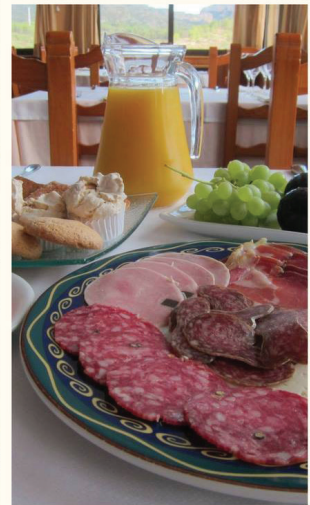
Disseny Gràfic, Maquetació, Tríptics...

www.ebresoft.com info@ebresoft.com
Tel/Fax.977 42 60 25 620 86 46 86



CELLER LAUREANO-SERRES

www.serres.net | laureano@serres.net



carícies d'oli

Cosmètica natural artesana
www.caricies.com
info@caricies.com

ca l'àngel
allotjament rural

C/ Pou de la neu, 16 - 43594 El Pinell de Brai - Tarragona
tel. 977 426157 e-mail: info@calangel.info www.calangel.info

Nom comú: Candelera, gresolera, coa de gat, sàlvia de bosc, blenera...

Nom Científic: *Phlomis lichnytis*

Mata grisa d'uns 50 cms, que viu a llocs secs i rocosos. Amb fulles oposades, estretes i allargades. Floreix de maig a juny unes flors grogues. Té propietats medicinals, especialment les fulles. S'utilitza en infusió per les inflamacions intestinals o del ronyó i per colitis. A nivell extern es poden fer banys en cas d'hemorroides i varius.



INDRETS DEL PINELL



Vista de la Tresllada, la Plana i el Clot, des de la serra dels horts.

SABEU ON ESTÀ?



Sabeu on està este raconet florit d'un carrer?



Solució al sabeu on està anterior:

La façana de l'anterior Fatumer correspon a ca Sarraco, a la plaça del Mercat, coneguda com l'Ereta.

QUI ÉS QUI?



Grup d'amigues per Sant Llorenç, el 12-8-1965. foto cedida per la Teresa del Guarda.